

AMERIKANSKI SLOVENSKEJ

PRVI SLOVENSKEJ LIST V AMERIKI.

GESLO: ZA VERO IN NAROD — ZA PRAVICU IN RESNICO — OD BOJA DO ZMAGE!

GLASILO S. K. DELAVSTVA — DRUŽBE SV. DRUŽINE V JOLIETU — IN S. P. DR. SV. MOHORJA V CHICAGO.

STEV. (No.) 188.

CHICAGO, ILL., TOREK, 2. DECEMBRA — TUESDAY, DECEMBER, 2, 1924.

LETNIK XXXIII.

Pismo iz Anglije.

(Rev. L. Kuhar.)

KONSERVATIVNI ELEMENTI V ANGLIJI SE VESELIJO REPUBLIKANSKE ZMAGE V AMERIKI. — NOVI POLOŽAJ V ANGLIJI NI PRIŠEL NEPRIČAKOVANO.

V Londonu sredi novembra 1924.

Ko so prišle prve številke od ameriških volilščem preko morja, so zbudile veliko navdušenje pri oni angleški stranki, ki je pred 14 dnevi prinesla domov enake lavorove vence kot republikanci v Zedinjenih državah. Kritiki so šli še dalje in so našli mnogo analogij med novim položajem v obeh največjih anglo-saksonskih državah na svetu. Republikanska stranka, da ima ideale konservativcev v Angliji, angleška liberalna stranka, da deli vsodo svojih ameriških demokratičnih bratov, in da je MacDonalda in njegov socializem zadela enaka katastrofa, kot radikalna La Follette. Mi ne vemo, v kolikor se programi teh strank res strinjajo in nečemo zanikati, da so v Ameriki in v Angliji zadnje volitve izročile neomejeno legislativno moč v roke konservativnega elementa, ki obenem v obeh deželah predstavlja poleg tradicij tudi veliko trgovino in industrijo. A pri tej konstataciji bomo ostali ter skušali pogledati položaju globebe v oči. Hočemo se vprašati, če je poraz progresivnega duha res realen in če v dolgem teku desetletij zgodovina morda ne bo primorana poiskati drugega priimka za momentano "zrušitev," kar se tukaj imenuje socijalističen duh. Mi se bomo pečali izključno za Anglijo pričakujoč, da se bo našel kak ameriški prijatelj, ki bo z isto lučjo posvetil na položaj v Zedinjenih državah.

Ako se ne motimo, smo v zadnjem članku približno napovedali izid angleških volitev. Morda smo se zmotili v malih detajlih, a v splošnem je razvoj pokazal, da novi položaj v Angliji ni prišel nepričakovano.

Za lažje umevanje stvari, naj tukaj sledi nekaj statističnih podatkov:

L. 1912. — so bili glasovi volilcev takole razdeljeni med stranke.

Število oseb z volilno pravico: 21,127.663.

Število izraženih glasov 14,393.632 je 67 odstot.

Konservativna stranka 5,582.441 glasov je 38 odstot.

Labor stranka 4,241.383 glasov je 29 odstot.

Liberalna stranka 4,189.527 glasov je 29 odstot.

Drugi 380.000 glasov je 4 odstot.

L. 1923. so volitve dale sledeče številke:

Število oseb z volilno pravico: 21,281.232.

Število izraženih glasov 14,554.327 je 68 odstot.

Konservativna stranka 5,539.579 glasov je 38 odstot.

Labor stranka 4,440.586 glasov je 30 odstot.

Liberalna stranka 4,303.520 glasov je 29 odstot.

Drugi 260.642 glasov je 3 odstot.

L. 1924. je razpredelitev glasov pokazala sledeče spremembe:

Število volilnega zbora: 22,636,535.

Število izraženih glasov: 16,627.636 je 73 odstot.

Konservativna stranka 7,999.702 glasov je 47.5 odstot.

Labor stranka 5,578.013 glasov je 34 odstot.

Liberalna stranka 2,977.621 glasov je 18 odstot.

Drugi 72.000 glasov je 15 odstot.

Vsled zastarelega volilnega sistema pa razmerje strank na volišču ni dobilo izraza v parlamentu. Tako je:

L. 1922. Konservativna stranka imela 38 odstot. glasov, a 56 odstot. poslancev.

Labor stranka imela 29 odstot. glasov, a 21 odstot. poslancev.

Liberalna str. imela 29 odstot. glasov, a 19 odstot. posl. Drugi so imeli 4 odstot. glasov, a 4 odstot. poslancev.

L. 1923. Konservativna stranka imela 38 odstot. glasov, a 42 odstot. poslancev.

Labor str. imela 30 odstot. glasov, a 31 odstot. posl. Liberalna str. imela 29 odstot. glasov, a 24 odstot. posl. Drugi so imeli 3 odstot. glasov, a 3 odstot. poslancev.

L. 1924. Konservativna stranka imela 47.5 odstot. glasov, a 68 odstot. poslancev.

Labor str. imela 34 odstot. glasov, a 24 odstot. posl. Liberalna str. imela 18 odstot. glasov, a 6.5 odstot. posl. Drugi so imeli 1.5 odstot. glasov, a 1.5 odstot. poslancev.

Ako pogledamo na številke parlamentarnega zastopstva (K: 418; Labor: 152; Lib: 41; Drugi: 4), potem je neumno negirati, da je konservativizem dosegel za druge stranke katastrofalno zmago, ki mu za bodočih 5 let predaja usodo angleškega imperija na milost in na nemilost. Ta perspektiva morda tudi zadostuje za praktične

ga politika. Ne da bi hoteli zmanjševati praktičnega pomena konservativne zmage, bi vendar radi dostavili, da številke iz volišča ne opravičujejo nikako optimizma onih, ki so po volitvah sedli h počitku češ: Socializem in vse kar je z njim v zvezi, je bil definitivno zavrnjen od britanskega naroda.

(Dalje sledi.)

RAZNE VESTI.

— Cardiff, Wales. — Reševalni oddelek, ki je zaposlen pri reševanju zasutih rudarjev v Duvant je izgubil upanje, da bi se moglo katerega od njih rešiti. Zasutih je 11 rudarjev. Nesrečo je povzročila voda, ki je spodjedla zemljo, da se je podsula na nesrečneže.

— Curruba, Španko. — Ladji, ki sta odpluli od tujaknjega pristanišča, je zalotil silni vihar, tako da sti se obe potopili. 14 mož posadke je utonilo.

— Varšava, Poljska. — Ignaciju Paderovski, pianistu in bivšemu poljskemu ministrskemu predsedniku se bo ponudilo mesto poslanika v Zdr. državah. Paderovski se nahaja sedaj v Varšavi in je dvomljivo, da bi prevzel ponudeno mu mesto.

— Winnipeg, Man. — Kanada skrbi za pogodovanje. Od leta 1905. so kanadski kmetje posadili 150,000.000 mladih dreves, katere so dobili od poljedelskega oddelka brezplačno.

— Jersey City, N. J. — V Jersey City je zopet divjal požar, ki je vpepelil na pomolu skladišče, last Pennsylvania železnice.

— Altamont, Ill. — Šest banditov je napadlo nočnega čuvaja, katerega so povezali in mu zamašili usta, nakar so razstrelili blagajno v Hogon State banki in odnesli \$5,000 v gotovini.

— Chicago, Ill. — Ogenj je izbruhnil na 431 W. Roosevelt cesti v skladišču Chicago Burlington & Quincy železniške družbe, kjer je napravil \$70,000 škode.

— Stockholm, Norveško. — Tukaj se širi govorica, da je Leon Trotzky, vojni minister sovjetske Rusije bil poražen. Njegov nasprotnik je ba je M. Žinoviev, predsednik tretje internacionale.

— Budimpešta, Ogrsko. — Pretečeni petek je prišlo v parlamentu do pretepa kateri je sledil ko je obdolzil bivši premier Friederich, premierja Bethlena krivoprišteva.

— Chicago, Ill. — Dveletna Dorothy Allen, 4220 W. Adam street se je zaklenila v sobo med tem ko je mati šla v trgovino in pustila samo doma. Oče deklice hoteč priti v stanovanje skozi okno, je plezal na porč, pri tem pa tako nesrečno padel, da si je zlomil tilnik, in bil na mestu mrtev.

— South Bend, Ind. — C. F. Evkland iz Chicago, Ill. je bil namenjen za \$1,000 se odpeljati domov na Švedsko. Prej še je pa hotel tukaj obiskati neko prijateljico in prenočil v nekem hotelu. Ko se pa zjutraj prebudi, je zapazil, da so mu bile ukradene hlače in z njimi tudi ves prihranek \$1,000. O uzmoviču ni sledu; Eckland je pa namesto da bi šel na Švedsko, krenil kar nazaj v Chicago.

— Chicago, Ill. — Pismo noša Frank Lee, 3316 Clinton Ave. je bil aretiran na podlagi obdolžitve, da je odprl pismo katero bi bil moral dostaviti nekemu bivšemu vojaku. Vgotovilo se je, da se je v pismo nahajal ček za \$250.00 iz Washingtona, kot vojna odškodnina bivšemu vojaku.

BANČNI URADNIK STRELJAL NA DETEKTIVE.

V zmoti, misleč da so banditi, je streljal na skupino 5 detektivov. Eden je bil na mestu mrtev, dva pa ranjena.

— Chicago, Ill. — Hugh Stewart, blagajničar West Highland State banke, se je vrnil ponoči s svojo ženo domov. Pred hišo ustavi avto, iz katerega skoči njegova soproga in hiti proti vežnim vratom. To so na opazili detektivi v civilnih oblekah 5 po številu, in misleč, da je žensko hotel kdo odpeljati, kar se v zadnjem času večkrat dogodi, in ravno radi tega so bili detektivi na preži, so šli detektivi naravnost proti hiši. Stewart misleč, da so banditi in da hočejo ugrabiti njegovo ženo odpre ogenj in ustrelil do smrti enega detektiva, dva pa rani. Neranjeni detektivi so odgovarjali s strelom in se dali spoznati, nakar vidi Stewart svojo zmo, dvigne roke kviško in zavpije naj ne streljajo, ker je mislil, da so oni banditi. Ustreljeni detektiv zapušča vdovo in dva otroka.

— Angleški topničarji streljali na upornike.

— Khartum, Egipt. — Angleški topničarji so razstrelili hišo v katero so se zatekli uporniki in usmrtili 14 oseb, ostali so se pa podali.

— Cairo. — Od tukaj prihaja poročilo, da sta bila v boju z uporniki ubita dva častnika, osem vojakov je pa bilo ranjenih. Uporniške čete so obkoljene od angleških vojakov in cela situacija je pod kontrolo. Sudanskim četam je bilo izdano svarilo, da bo kaznen za upornike — smrt.

— Uporniki so bili slabo pripravljeni in so storiili zelo lahkomiselni korak, ker nimajo municije, med tem ko imajo Angleži pod kontrolo strojne in municijske zalogo, katero stražijo močne čete Angležov.

— Obsojeni komunisti.

— Berlin. — V Estoniji je bilo obsojenih 39 komunistov v do smrtne ječe radi revolucijonarnega delovanja. Komunist Jan Tomp, je v dvorani kjer se je vršila obravnava nameraval prirediti govor, nakar so ga odvedli iz dvorane in odali vojaškemu tribunalu nakar je bil ustreljen. Pred obravnavo sta bila ustreljena tudi dva komunisti, katera sta nameravala izpustiti iz ječe tovariše.

— Predno je bila obsodba potrjena so podali obtoženci sledečo izjavo: "Mi ostanemo komunisti in bilo bi brezuspešno se braniti pred buržoazjskim sodiščem. Danes izrečete vi nad nami obsodbo. Jutri bo pa vas sodilo delavstvo.

— V Bukarešti se je tudi pričela obravnava 14-tih komunistov, ki so obdolženi vohunstva. Med temi je pet žensk.

— Cleveland, O. — Pet oboroženih banditov je napadlo Cleveland Trust Co. podružnico v Lakewood in odnesli \$20,000. Roparji so pobegnili.

Iz Jugoslavije.

KAKO TREBA REŠITI NAŠ NOTRANJI DRŽAVNI PROBLEM. — DUHOVNIŠKE VESTI. — DRUGE ZANIMIVE VESTI.

Rešitev notranjega državnega problema.

Vsi poizkusi reakcije v smeri nasilne nadvlade ene same klike, ki je z lažinacionalističnimi gesli hotela uveljaviti svojo samovoljo, so državo vodili od krize do krize, razmajali njene temelje in onemogočujejo normalizacijo naših in gospodarskih razmer. Prvo in najjačjo pobudo k ozdravljenju tega nenormalnega stanja je dala SLS., ki je tudi pokazala edino pravo pot, kako to stanje premagati in za vedno onemogočiti njegovo povrnitev. Okoli SLS., so se zbrali vsi zdravi elementi države pod geslom reda, zakonitosti in poštenosti v upravi ter sporazuma. To so jasne smernice, ki izvirajo iz programa prave demokracije, resnične ljudovlade, samoodločbe ljudstva in sporazumnega sodelovanja vseh narodov in stanov v tej državi za skupni blagor. Tukaj je bila rešitev državnega notranjega problema.

Duhovniške vesti.

Umeščen je bil dne 2. novembra t. l. Jernej Hafner na podeljeno mu župnijo Stari trg pri Ložu. Premesčeni so bili kaplani: Ivan Knafelj iz Škofje Loke v Dolenjo vas pri Ribnici. Kek Frane iz Dragatuša v Škofjo Loko in Ivan Rastresen iz Dobriča v Toplice pri Novem mestu. Nameščena sta bila kot kaplana: duhovnik Franc Lambert Ramšak v Dragatušu in novomanjšnik Ivan Lončar v Dobriču.

Smrtna kosa.

Umrl je v Loškem potoku pri Ribnici g. Ivan Bartol, posestnik na Hribu štev. 58. Star je bil 75 let, več let je bil župan in ključar v Loškem potoku. N. V. M. P.!

Z Dolenjskega.

VŠkocjanu pri Mokronogu se je ponesrečil s kolesom o-rožnik Jože Stupnik. Zadel je v neko hišo in si zlomil roko ter poškodoval na glavi.

— V Radohi pod Gorjanci je delavcu Jakobu Zoretu padel hlood na nogo in mu jo zmečkal v kolenu. — V Zburah pri Šmarjeti je pastirja Martina Bajca udaril konj po glavi, tako da mu je izbil oko. — Na Sušicah pri Toplicah je užitkar Jože Avguštin hotel narediti iz dinamične patrone užigalnik za bencin. Patrona je bila stara baje že trideset let, a se je strelivo kljub temu vnelo in možu poškodovalo roko.

Vlom v Beli cerkvi.

V trgovino bratov Vinka in Franca Beveca so vlomili tatovi in odnesli raznega blaga v skupni vrednosti okoli 5000 dinarjev.

Rop pri Banjaloki.

Ivan Vidmar iz Mlake pri Kočah se je vračal z vozom iz Dolnic proti svojemu domu. Na cesti med Banjaloko in Koravo sta ga nenadoma napadla dva možka in ga oropala. Skupna škoda znaša 5000 dinarjev.

Usodni teden v Novem Sadu.

V začetku m. m. od ponedeljka do sobote beleži Novi

Sad celo vrsto usodnih slučajev. Trgovec Stojanovič je padel iz tramvaja in je umrl; drugega dne se je vrgel pod tramvaj neki siromak in je bil na mestu mrtev. Tretjega dne so se stepli oficirji in civilisti. Naslednjega dne so eks-huminirali truplo pokojnega Baračanina, ker državno pravdnštvo sumi, da je bil zastrupljen. Petega dne se je neki konj pri padcu zaletel v človeka in ga ubil. V Bioskopu je padla mlada žena, zadeta od srčne kapi, in je takoj umrla. V soboto si je vzel življenje trgovec Jovo Somar.

Zenitovanje v Vojvodini.

V Temezinu je bila nedavno svatba, kakor je še v Bački ne pomnijo niti najbolj razkošni Švabi. Josef Mueller je dal svojo hčer Rozo za ženo sinu Franca Fischerja. Za ženitovanje so kuhali in pekli tri dni pred poroko. Vesele gostje so spravili pod "streh": 2 svinji, 2 teleti, 180 kokoši, 20 rac, 10 gosi, 32 tort, 3000 slaščic, 25 litrov desertnega in 650 litrov namiznega vina. Ženitovanje je trajalo tri dni.

Na Doleh pri Litiji

so pokopali Franceta Grčarja s Selc, dolgoletnega ključarja farne cerkve in bivšega župana. Množica pri pogrebu je pričala o priljubljenosti moža. N. V. M. P. — Pretečeni mesec so imeli blagoslov dveh zvonov na Jelenjah, a še isti večer je bil zaboden Anton Oblak z nožem v prsa, da bo težko ostal pri življenju.

Obsodba nazarenca.

Pred sarajevskim vojnim sodiščem je bil obsojen redov 32. pp. Milan Turjanski na 5 let in šest mesecev težke ječe, ker ni hotel sprejeti orožja, češ da mu to brani njegova vera. Zanimivo je, da je sprejel obsodbo povsem hladnokrvno ter da je izjavil: "Orožja ne vzamem v roke, če prav bi me obsodili v smrtno ječo."

(Dalje na 4. strani.)

DENARNE POŠILJATVE

V JUGOSLAVIJO, ITALIJO, AVSTRIJO, ITD.

Naša banka ima svoje lastne zvezne pošte in zanesljivimi bankami v starem kraju in naše pošiljave so dostavljene prejemniku na dom ali na sadnjo pošto točno in brez vsakega odbitka.

Naše cene za pošiljke v dinarjih in lireh so bile večraj sledeče:

Skupno s poštnino:	
500 — Din	\$ 7.90
1,000 — Din	\$ 15.45
2,500 — Din	\$ 38.50
5,000 — Din	\$ 76.50
10,000 — Din	\$ 152.00
100 — Lir	\$ 5.10
200 — Lir	\$ 9.85
500 — Lir	\$ 23.75
1,000 — Lir	\$ 46.25

Pri pošiljках nad 10,000 Din. i nad 2,000 Lir poseben popust.

Ker se cena denarja čestokrat menja, dostikrat dočela nepričakovano, je absolutno nemogoče določiti cene vnaprej. Zato se pošiljke na račun po cenah onega dne, ko se sprejmemo denar.

BOLARJE POŠILJAMO MI TUDI V JUGOSLAVIJO IN SICER PO POŠTI KAKOR TUDI BRZOJAVNO.

Vse pošiljke naslovite na — SLOVENSKEJ BANKO ZAKRAJŠEK & ČEBARKI 70-9th AVE., NEW YORK, CITY

AMERIKANSKI SLOVENEK

Prvi in najstarejši slovenski katoliški list v Ameriki. Amerikanski Slovenec ustanovljen leta 1891. Edinost leta 1914.

The first and the oldest Slovenian Catholic Newspaper in America. Amerikanski Slovenec established 1891. Edinost 1914. Izhaja vsaki torek, sredo, četrtek in petek. — Issued every Tuesday, Wednesday, Thursday and Friday.

PUBLISHED BY: **Edinost Publishing Company**
1849 — West 22nd Street, Chicago, Ill.
Telephone: Canal 0098.

Cene oglasov na zahtevo. Advertising rates on application.

MARČNINA:	Za Zedinjene države za celo leto	\$4.00
	Za Zedinjene države za pol leta	\$2.00
	Za Chicago, Kanado in Evropo za celo leto	\$4.75
	Za Chicago, Kanado in Evropo za pol leta	\$2.50
SUBSCRIPTION:	For United States per year	\$4.00
	For United States per half year	\$2.00
	For Chicago, Canada and Europe per year	\$4.75
	For Chicago, Canada and Europe per half year	\$2.50

Entered as second class matter June 27, 1924, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Kampanja v Jolietu.

Katoliški časopis v vsako slovensko hišo, je naše geslo. Zato bomo nadaljevali s tem neumornim delom toliko časa, da se to doseže v kolikor največji meri se da po naših slovenskih naselbinah v Ameriki.

V Jolietu je naš list Amerikanski Slovenec in Edinost jako priljubljen in je le malo hiš, v katere ne zahaja. Vendar naš namen je zanesti ta list v vsako slovensko hišo, to je namen tudi te sedanje kampanje.

Ko boste čitali te vrstice vrli jolietčanje, bo med Vami vodil že krepko agitacijo naš navdušeni pot. zastopnik **Mr. Leo Mladič**, ki se je pravkar vrnil iz daljnega zapada, kjer je širil ta katoliški list in dosegel jako lepe vspehe. Pomagajte mu pri temu njegovemu težavnemu delu za dobro stvar in razširite list v zadnje slov. hišo Vaše naselbine in okolice.

Ker smo ravno zgotovili krasne stenske koledarje, kakršnih do sedaj še nihče med nami Slovenci ni izdal, bo on delil tudi te stenske koledarje med naše naročnike. Kdor bi ga pa slučajno ne bi dobil naj se zglesi pri našem lokalnem zastopniku **Mr. Marko Bluthu** in ga bo dobil. Vsak naročnik, ki se nareči na novo, ali pa ki za list ponovi naročnino, ga dobi brezplačno.

Kakor veste, se vse letošnje kampanje skupne in v posameznih naselbinah zato vrše in vodijo, da se doseže dovolj velik krog naročnikov, nakar se bo začelo z dnevnikom. Zato na noge, širite list, pridobivajte mu novih naročnikov, da katoliški Slovenci v Ameriki pridemo enkrat do prepotrebne lastnega katoliškega dnevnika. Samo zato Vas prosimo in ničesar drugega!

Važna letna seja del. družbe Edinost.

Zadnji torek 25. nov. se je vršila važna seja Slovenske kat. tiskovne družbe Edinost, v lastnih prostorih v Chicago. Na to sejo je prišlo precej lepo število delničarjev. Sejo je posetil tudi **Rev. James Černe**, slovenski župnik iz Sheboygan, Wis., ki je zadnje čase energično nastopil za katoliški dnevnik in kakor vse kaže, ga bomo z novim programom in z novimi načrti, ki jih je ta seja zasnovala in sprejela tudi kmalu dosegli.

Monopol delnic se bo razdelil, kolikor največ mogoče med slov. naselbine, župnije, društva in posameznike, tako, da bo postala ta Slov. kat. tiskovna družba popolna last celokupnega kat. slovenskega naroda v Ameriki.

Prepričani smo, da bo narod ta program najiskrenejše pozdravil in v tem oziru storil svojo dolžnost do potrebnega kat. podjetja.

Posebni in natančen zapisnik te važne seje bo razposlan vsem delničarjem in v vse slovenske naselbine č. gg. duhovnikom, našim zastopnikom in vsem, ki so našega duha in vneti za dobro stvar.

Smelo se lahko trdi, da katoliški Slovenci do danes še niso imeli prilike, da pridejo resnično do svojega kat. tiskovnega podjetja, ki bo odgovarjalo vsem zahtevam naših naselbin, župnij, društev in narodnim zahtevam našega naroda na splošno.

Zborovalci na letni seji so z navdušenjem sprejeli važne nasvete raznih dopisnikov, kako se naj da udobno priliko vsakemu slov. delavcu do delnic del. družbe. Prodajale se bodo na obroke, kakor je to priporočal detroitiski dopis-

MINNESOTA.

Približno so računali, ko so začeli otvarjati lesno proizvodnjo v Minnesoti pred leti, da je imelo minnesotsko gozdovje nekako okrog 350 biljonov kubičnih čevljev same smrekovine. Od te velike svote je ostalo leta 1920. komaj še 8 biljonov kubičnih čevljev smrekovine. Dokaz, kako veliko lesa je že dala država Minnesota.

Leta 1920. se je računalo, da vsebuje država Minnesota še rastočega drevja okrog 110 biljonov kubičnih čevljev. Ta še rastoč les so razdelili na mehki les nekako takole: 41 odstotkov zavzema bela in norveška smrekovina; 17,5

odstotkov zavzema rumena rumena smrekovina; 24 odstotkov zavzema borovina — "spruce." Ostalo pa zavzema topolovina na polju mehkega lesa v državi.

Glede trdega lesa ni najti informacij, dasi vsebuje gozdovje precej macesnovega lesa — "Larch" in "Tamarack." Precej tudi brezovega — "Birch," daje cedrovine, brestovine, jesenovine in še raznega drugega lesa.

Državni gozdje "National Forests" so merili leta 1920. nad 1,044,333 akrov. Leta 1918. so iz Minnesote izvozili izdelanega lesa 121,444 tonov, ki je veljal blizu pet milijonov dolarjev.

Podnebje je v Minnesoti jako zdravo. Zima je navadno dolga in jako mrzla. Atmosfe-

nik J. K.

Kdorkoli se za to dobro stvar zanima, naj piše po pojasnila, poslalo se mu bo zapisnik finančni izkaz in vse podatke.

JOHN JERIC, predsednik Slov. kat. tiskovne dr. Edinost.

Mnenja naših prijateljev o kat. dnevniku.

VEČINA VSI IZRAŽAJO ŽELJO ZA KATOLIŠKI DNEVNIK. — CLEVELANDSKI DOPISNIK M. T. DODAJA NOVE NASVETE IN NOVE IDEJE.

Cleveland, Ohio. — Moje mnenje o kat. dnevniku. — Med razpravami o dnevniku našega prepričanja sem se tudi jaz namenil podati par misli oz. nasvetov. Ne bom na dolgo in široko razlagal, kako je nam potreben dnevnik, vendar pristavljam le: kdor ni slep in gluhi, vrhu tega še nem in analfabet, ki ne zna čitati ne brati, ne more drugega, kakor pripoznati, če čuti s svojim srcem še za prepričanje, ki mu ga je mati vdihnila v nedolžno mlado dušo, kot da reče: "Najpotrebnejša stvar kat. Slovencev je, lastni dnevnik, ki bo pisal v duhu večnoveljavnih načel Kristusovega evangelija!"

Odkod vse zlo, vsa protiverska gonja, sramotenje od najvišjega cerkvenega dostojanstvenika do zadnjega kaplana in vernika — norčevanje za Boga, blatenje tistega, kar je katoličanom najbolj sveto, stotera moralna propalost oseb, ki ne poznajo s svojim umom nič več višjih nadnaravnih stvari, ki ne vedo zakaj in čemu so na svetu — ampak živijo kot nema žival brez cilja in namena, odkod vse to?!

Pregovor pravi: "Povej s čim se družiš, in jaz ti bom povedal kaj si." Če kje, je na mestu ta pregovor zlasti med nami Slovenci o časopisju. Kar je hrana za telo, to je čtivo za dušo. Jaz sem imel priliko se prepričati o tem sam med nesrečnimi brati rojaki, kaj je povzročil in zasejal slabi tisek in kakšen sad obira sedaj z njega naš narod. O nikdar in nikoli nisem trdil, da samo verni katoličani so sami dobri ljudje. Priznavam, da so tudi med nami taki, da le toliko časa verujejo, dokler jim nese, ali pa da tisto kar verujejo ne spolnujejo. Toda pustim to, ko bi hotel popisati njih takozvano "naprednost," bi napisal cele knjige in ne samo en dopis. V čem obstaja ta "prosvitljenost," ki so se jo napili iz protiverskih časnikov. O kje? Temeljna točka (po njih mnenju) je: da ne veruješ v Boga, in če na to pristaneš, potem te dvignejo in ti pokade s kadihom, dasi pravi "naprednjak". Če pa nepristaneš, potem te vržejo med nazadnjake, otvorijo najhujše cevi svojih gnojničnih jam, te blatijo in proglašajo za nazadnjaka. Znanost ne doseže globlje med nje, (ne rečem pri vseh, a pri veliki večini gotovo ne) toda glavno je, da imajo na svojo "naprednost" patent, da so naprednjaki, ker so (?) baje pronašli "da

ni Boga." In sedaj Vi močje, priznani znanstveniki, ki Vas je svet ovil s pajčolanom svetovne slave, čemu ste verovali v Boga?! Ti slavni kirurg in naravoslovec **Luiz Pauster**, ki se ti je ves učenjaški svet klanjal tvojemu velikemu umu ob pretekli stoletnici, in ti slavni astronom **Newton** in vsi veliki močje na vseh poljih znanosti, ki ste imeli trdno nemahljivo vero v Boga, ali ne veste, da smatrajo vas današnji "naprednjaki" za nazadnjake?!

To je danes "naprednost," da drviš proti brezduhni pogube z vso naglico. En tak primer: Konj z vozom se je splasil po klancu, ki pelje nizdol v globino brega. Ni se oziral ne na desno ne na levo, ampak dirjal z vso naglico, dokler se ni zgrudil poginjen z razbitim vozom v dno jarka. Bil je napreden, saj se ni oziral na ovire, kot brezumna žival ni pomislil, kaj ga bo to dirjanje stalo.

Taki so naši (popolnoma podobni temu konju) "prosvitljenci" današnje dobe, ki so se napili "naprednosti" iz protiverskih časnikov. Ne vprašajo nič zadevo srca — glavno je želodec. Ne trdim, da ni potrebno skrbeti za hrano, stanovanje in obleko — saj sam kot priprost delavec čutim težo tega križa sam na sebi. Kako težko je gledati v bodočnost, ko si brez dela, koliko temnih misli se rodi v možganih in večkrat kot enkrat se godi to vsakemu izmed nas. Na eni strani nenasitni kapital, ki svira s svojimi brezcitnimi gosli okrog zlatega teleta, ki ne pozna drugega, kakor svoj ljubi "jaz." Na drugi strani armada trpinov delavcev, ki mu samo ustvarjajo kapital, on pa redi svojo mošnjo na račun delavskih žuljev in kadar ga ne potrebujejo več, ga pahne iz tovarne ali rudnika itd. brez sredstev za življenje. Vsi priznamo ne oziraje se na prepričanje, da je to krivično in da potrebuje današnji družabni red globoke socialne reforme. Toda ali ne pravijo, ti moderni "delavski" evangelisti: najprvo moramo ubiti vero v Boga? Potem bomo sezidali boljše in pravičnejše družbo? In če bi hoteli pravično soditi te nove evangeliste, bi dobili precej drugačno sliko in rečem to, gorje ljudstvu, če bi prišli za državno krmilo ljudje takega kova. Ker sem mnogokrat slušatelj njih nazorov pravijo: krasti smeš kolikor moreš, samo, da te kdo ne vidi (saj ni nič gre-

je dan skoro za eno uro in pol daljši o kresu, kot je na primer v istem poletnem času v Oklahomi in Texasu. To se opazi nekoliko zjutraj in zvečer.

Leta 1920. so našli v Minnesoti 178,588 farm; vrednost poljskih pridelkov leta 1919. so cenili na \$497,736,000.00, kar je postavilo Minnesoto kot štirinajsto poljedelsko državo glede poljskih pridelkov v Združenih državah. V tem letu je pridelala Minnesota 118,000.000 bušljev koruze, ki so jo cenili na \$141,600.000.00 vredno. Pšenice so pridelali 37,710,000 bušljev, ki so jo cenili \$94,276,000.00 vredno. Ajde so pridelali 240,000 bušljev; ovsu 90,160,000 bušljev; ječmena 18,200,000 bušljev; lana so pridelali 2,880,000

bušljev; deteljskega semena 48,000 bušljev; krompirja so pridelali 36,100,000 bušljev; krme so pridelali 3,800,000 tonov. Med pridelki, ki se pridelavajo v Minnesoti je še več drugih poljskih pridelkov, ki jih statistika ne omenja. (Dalje sledi.)

ha). O nasprotnih pa: le u nič ga, če moreš in, če ga prej s pota spraviš tem bolje. Po bogastvu, slavi in moči neizmerno hlepe in tisti, ki je najbogatejši je najsrečnejši in nolni zavisti proklinjajo one, ki imajo kaj več, ko oni, da ne govorim o morali, kakoršno si predstavljajo ti novodobni "naprednjaki." In vendar ti novodobni "naprednjaki" so najboljši ljudje iz njih vrste pridejo najboljši člani človeške družbe, to zato, ker oni so svobodomisleci, komunisti in socialisti. Kaj o njih sodijo njih voditelji ne vem, toda trditi smem, da kar so se iz njih literature naučili to, prežvetavajo in časopisje njih kova, imajo velik del te njih "napredne" izobrazbe pripisati sebi, kajti s tem se ljudstvo ne izobrazuje — temeč naravnost poneumnjuje.

Mi lahko Vam nasproti pokažemo močje, ki jih je Cerkev ovila s svetniško glorio, in ki sme biti vsak katoličan ponosen na nje, ker so pozabili nase in se žrtvovali iz ljubezni do Boga za bližnjega. Naj imenujem sv. Frančiška Asiškega, Vincencija Pavlanskega in nešteto trumo onih, ki so se žrtvovali za druge. Po mojem mnenju so bili oni pravi komunisti — ne nasilja, ampak komunisti ljubezni.

In sin našega naroda slavni škof **Friderik Baraga** zapustil je domovino in bogastvo, ki ga je imel podedovati in žrtvoval vsega, zatajil samega sebe in svoje veselje in vse, da je učil zapuščene nevedne indijske rodove po michiganskih in minnesotskih gozdovih in planjavah. Poleg vere v Kristusa jih je učil pisati in brati, omislil jim je njih slovnico. Ali je bil nazadnjak?! Bodite pravični in posadovih sodite! — Ali je to prosveta ali ni?!

Toda vse je nazadnjaško, kar f... časopisje piše in uči, tako uči protiverski tisek — glasnik in sejalec medsebojnega sovraštva. In koliko našega naroda so že s tem okužili, medtem, ko smo katoličani spali. Mene samega so že vrgli v vrtnec — prej verno dušo — mi je razbil z dvoimi in uničil ves mir. Le iz težkega duševnega boja in temeljitih premišljevanj sem spoznal vso ničevnost življenja brez Boga. Da takrat, ko stam in srce protestirala, ko sem se vprašal zakaj srce hrepeni vedno po sreči, če jo ni. Odkod ta vedno žgoča želja po sreči in pravičnosti — od koga je položena v dušo? — Iz težkih dvomov sem zagledal blišče solnce vere, zopet se jo oprjel in našel Boga, ki je pot resnice in življenja. Ponovil sem že, da mi je Boga ukradlo slabo brezversko časopisje. Našel sem ga zopet v katoliškem časopisju, knjigah in svojih čutih srca. Takšna veselila je časopisje današnjega veka. Ono ustvarja javno mnenje in mi Slovenci smo v tem oziru na jako nizki stopnji. Potrebujemo lastni kat. dnevnik in temu namenu sem hotel dati kratak uvod, s katerim hočem pokazati slabo in dobro časopisje.

Jaz dostavljam to: Popolnoma se strinjam z razpravo prejšnjih dopisnikov. Prosim delniško družbo Edinost naj to vzame na znanje. Kot je že bilo to enkrat poročano v uvodnem članku, da je dobila dovoljenje del. dr. Edinost za prodajo 200 nadaljnih delnic po \$25. s katerim kapitalom bi se nabavila potrebne tiskarske stroje, ki bodo povečali obliko lista in, s katerimi bi se tiskal dnevnik. Jaz o-

bušljev: deteljskega semena 48,000 bušljev; krompirja so pridelali 36,100,000 bušljev; krme so pridelali 3,800,000 tonov. Med pridelki, ki se pridelavajo v Minnesoti je še več drugih poljskih pridelkov, ki jih statistika ne omenja. (Dalje sledi.)

dobrujem to, in apeliram na vse kat. čuteče rojake naj jih kupijo če ne drugače na obroke, ker sedaj so res slabi časi in marsikateri proti svoji najboljši volji ne more postati delničar, kar na enkrat (izvzemši pogoji, ki ga je zadnji dopisnik iz Detroita priporočal). Del. družba naj se obrne tudi na razna katoliška društva. Vsako katoliško društvo naj bi vzelo vsaj eno delnico ali dve ali pa več če more. To je najlažji način po mojem mnenju. Koristi bodo imela od tega tudi društva — ker močnejši kat. tisek, pomoni močnejša katoliška društva. List naj bi začel izhajati dnevno, kakor hitro je mogoče gospodarskemu odobru del. družbe preskrbeti potrebno opremo za tiskanje in izdajanje dnevnika. Za prostovoljni fond za podpiranje prosvetnega dela med nami kat. Slovenci naj bi se dvignil iz 10c. na 25c. To svotico menja la lahko vsak žrtvuje za dobro stvar na leto. Kaj je 25c.? in s tem naj bi se krili stroški za izdajanje brošur in pa posebno nedeljsko številko, ali na vsaj nedeljsko prilogo naj bi se financiralo s tem. S tem mnilim, da bi se posvetila ena številka med tednom izključno razpravljanju oz. apologetiki vere. O tem še pridem s svojimi mislimi na dan.

Stvar homo doseglj in železo postaja vroče. Treba je samo več zanimanja za stvar. Pozdrav prijateljem kat. tiska! **M. Tekavec.**

St. Paul, Minn.

Vaše pismo dobil. Odobravam Vaš program. Bgg daj, da bi "Amerikanski Slovenec in Edinost" kmalo katoliški dnevnik postal!

Prisrčno Vas pozdravljam Vam udani **Rt. Rev. A. Ogulin.**

Cleveland, O.

Pismo radi del. seje prejel. Navzoč ne bom mogel biti. Sicer pa želim, da se v bližnji bodočnosti prične z dnevnikom lista Amer. Slovencev in Edinost, ker kakor je razvidno je prišel čas, da se mora nastopiti pot dnevnika.

Dopisniki zadnjih števil listu so navdušili veliko naročnikov za dnevnik in tako se naj istega tudi enkrat prične. Vaš prijatelj in sodel.

Anton Grdina.

Bridgeport, O.

Vaše obvestilo prejel glede seje tiskovne družbe Edinost, zakar Vam lepa hvala. Obžalujem, da mi je ne mogoče biti navzoč radi oddaljenosti.

Veseli me, da smo se vsaj toliko združili za napredek slovenskega katoliškega naroda, da imamo liste, katere imamo sedaj in katere je naša dolžnost, da iste ohranimo in večamo. Obilo vspeha Vašemu delu!

Iskren pozdrav vsem zborovalcem, ter Vam kličem le s ponosom naprej!

Vam udani **Anton Hočvar.**

Bridgeport, O.

Na Vaše povabilo, da bi se udeležili seje dne 25. novembra, je nam ne mogoče radi prevelike dalje. Tudi predloge je bolj težko staviti, ker nam niso vse okoliščine znane.

Iz mojega stališča bi svetovala, da ako že ni mogoče list na dnevnik spraviti, naj se pa enkrat na teden poveča, ker list je malo majhen, to se večkrat čuje od čitateljev. Iz nič se ne more vzeti nič. Priloženo pošiljam ček za \$25.00 za eno delnico.

Želim obilo božjega blagoslova vsem zborovalcem. Delujte za korist in napredek slovenskih trpinov!

Pozdravljeni! **Mary Hoge.**

ŠIRITE A. S. in EDINOST

V NEDELJO POPOLDNE.

TEDENSKI KOLEDAR.

2. adv. — Jan. Krst. je več ko prerok. Mat. 11.
7. Nedelja — Ambrozij, nadškof.
8. Ponedeljek — Brezmadežno Spočet. Marije.
9. Torek — Levkadija, dev. in muč.
10. Sreda — Melkiad, pap. in muč.
11. Četrtek — Damas, pa. pež.
12. Petek — Sinezij, muč.
13. Sobota — Lucija, dev. in muč.

PAMET IN VERA.

9. JEZUSOVE DOBROTE. (Dalje.)

Toda čemu bi dalje opisoval vzvišeni nauk Gospodov; zadoščaj, da rečem, da ga ni vprašanja v življenju, na katero bi ne bil Jezus dal popolnega odgovora, da je ni zahteve človeškega srca, ne razuma, kateri bi ne bil z njim zadostil. Ni ga nauka, ki bi tolažil nižje, razsvetljeval višje, poučeval ljudi v njihovih dolžnostih in jih vodil po pravem potu, kakor nauk Jezusov. Francoski učenjak Zufroa (Jouffroy) piše o katekizmu, ki obsega Jezusov nauk: "Berite to knjigo in našli boste v nji rešitev vseh vprašanj." Sloveči modroslovec Zober (Jaubert) je rekel na smrtni postelji: "Vsi nauki modrijanov niso vredni toliko, ko ena stran katekizma." In pritrtil mu je tudi predsednik francoskega senata, Troplong. V zadnjih trenutkih svojega življenja je priznal: "Ko je človek veliko bral, se veliko učil in dolgo živel, spozna, da je edino resničen vendar le katekizem — Jezusov nauk. Zato pa je tudi ostal vse čase enak. Osemnajst stoletij ga je svet rabil, a ni zastarel. Osemnajst stoletij ga je svet premišljeval in preiskoval, a ni mu mogel ničesar dodati, ničesar odvzeti." — "Pazite dobro," je rekel učeni brezverec Hegel, "eden sam nauk stoji še danes na nogah, in to je nauk Jezusa Kristusa." Veselo oznanilo (evangelij) ga je imenoval svet, ko se mu je v prvič oznanilo, ker je prebral temo, ki je vladala na svetu, prinesel luč, prinesel veselje. Ve-

Izgovori na Zahvalni dan.

Večina ljudi je preveč mesa jedla, kar preobloži sistem, posebno pa obisti. Pravila zmernosti ne bi smeli nikoli kršiti. Vsekako pa imamo v teku leta par dni, ko se te stvari pregleda, in med temi je Zahvalni dan. Ampak, da ne boste preveč zlorabili svojih prebavnih organov, ne pozabite vzeti Trinerjevega zdravilno grenkega vina, recimo eno ali dve žlici trikrat tekom tega dneva. Ta idilna želodčna tonika pomaga prebavi in pomaga odstraniti učinke vaših ekscesov. Trinerjevo zdravilno grenko vino je zdravilo, ki bi moralo biti v hiši skozi celo leto. Vživa sloves po celem svetu. Mr. Mike Elavsky, Mill St., Minneapolis, Minn., nam je pisal 1. novembra: "Trinerjevo zdravilno grenko vino je pomagalo tisočim ljudem, pomagalo je tudi meni." Učite svoje otroke, da se zanesejo na to zdravilo! Vaš lekarnar ali trgovec ima za vas v zalogi tudi Trinerjev Liniment, ki da hitro odpomoč pri revmatičnih in nevrogičnih bolečinah, in Trinerjev Cough Sedative, neprecenljivo zdravilo v slučaju prehladov. Če se ne dobe v vaši sosedščini, pišite na Joseph Triner Company, Chicago, Ill.

selo oznanilo je tudi še danes, kamor zasveti, ker deli mir, veselje in zadovoljnost njim, ki se ga oklenejo. Neizmerno dobroto nam je torej izkazal Gospod naš Jezus Kristus, ki nam je podal svoj nauk. Na veke bi mu morali biti za to hvaležni ter ga ljubiti kot svojega najboljšega prijatelja.

A to še ni vse. Kakor je poganska zmeta povzročila najostudnejše življenje, tako je luč Jezusovega nauka izpremenila obličje zemlje, predurila vse zasebno kakor očitno življenje. Ko je svet zaslišal Jezusov nauk in zagledal njegov vzvišeni izgled, je začel zapuščati dosedanje pregrehe in oklepiti se čednosti, za katere doslej niti vedeli. "Mi, ki smo se nekaj radodavali nad nesramnostjo," piše sv. Justin, "smo se sedaj oklenili edino le čistosti; prej vdani raznim vražam, sedaj častimo edino le Boga; mi, ki smo prej iskali bogastvo in premoženje, sedaj še ono, kar imamo, razdelimo med uboge; mi, ki smo se prej sovražili, sedaj molimo za svoje sovražnike." Plinij mlajši, cesarjev namestnik v Bitiniji, je našel v svoji pokrajini toliko kristjanov, da ni vedel, kaj bi z njimi počel. Vprašal je cesarja Trajana za svet. V tem pismu popisuje kristjané: "To je, kakor pravijo, njih napaka ali zmeta, da se gotove dni zbirajo pred solničnim vzhodom, da prepevajo pesmi Jezusu, katerega imajo za Boga, s prisego se zavežejo, ne h kakemu hudodelstvu, ampak da ne bodo kradli, da ne bodo prešestovali, svoje dane besede ne prelomili, da ne bodo vtajili, kar jim je kdo izročil; potem se zberejo pri navadnem in nedolžnem obedu. Stvar se mi zdi ovaževa-

nja vredna, zlasti zaradi številnih obtožnih, zakaj osebe vsake starosti, obojega spola in vseh stanov so sumljive in obtožene." (Pismo 97.)

V skrajno popačen svet je prišel Jezus in svet je izpremenil svoje obličje. Mesto napača je nastopila ponižnost. "Mi ne iščemo ne kraljestva, ne bogastva, ne časti. Ni nam v mislih, da bi prejadrali morja, da bi zadostili svoji pohlepnosti po premoženju, skrbi za prazno čast ne poznamo," piše Tacijan. (Govor do pog. 11.) "Ako prve kristjane hvalijo, zarde; ako jih imenujejo mučence, pravijo, da to ime zasluži le Gospod, prvi mučenec." (Evzeb. 1. c. 10.) Tertulijanu je morala žena obljubiti s prisego, da po njegovi smrti ne bo vzela pogana, ker ti ne poznajo ponižnosti, ker se jim zdi preveč poniževalno, obiskovati reveže, jim umivati noge itd. (Lib. II. ad ux. c. 4.)

Največja skromnost je pri učencih Jezusovih stopila na mesto prejšnje razkošnosti. Ko se je prej Rimljanka vsa lesketala v dragih kamenih, zlatu in biserih, so se kristjani začeli prav priprosto oblačiti. Priprosto je bilo pohištvo, priprosto orodje. "Vedno se hočem spominjati, da je naš Gospod rabil pri jedi malovredno skledo, da je na travi sedel s svojimi učenci, da ni poznal niti najmanj napuha, dasiravno je bil Gospodar vsega sveta." (Klement Aleks. "Paedag." c. 3.) Mesto nezmerne je zavlada v kristjanih največja treznost, celo strogi post. Zbirali so se sicer pri takozvanih "agapah," to je pojedinah ljubezni, a te niso bile nezmerne, ampak to, kar je ime napovedovalo. "Naj stanejo kolikor hočejo," piše Tertulijan (Apol. 38.), "mi imamo vendar dobiček, ker s tem storimo veliko dobrega. Z njimi olajšamo revu naših ubožcev, katere imamo za ljudi, nad katerimi ima Bog največje dopadajenje." — "Tu ne trpimo nič nesramnega, nič podlega,

jemo le toliko časa, dokler smo lačni, pijemo le toliko, kolikor je za čiste ljudi dostojno; nasitimo se le, da po noči lahko zopet vstanemo k molitvi." Mi ne delamo nikomur krivice, nikogar ne žalimo. Pri zborovanjih smo isti kakor doma." (Minucij Feliks, Octav.)

— V Clevelandu so pričeli izdelovati ovratnice iz jajc od divjih ptičev. Te nove vrste ovratnice se bodo prodajale od \$25.00 do \$5,000 in tudi več.

FRANK GRILL

Edina slovenska mlekarna SVOJI K SVOJIM Razvažna mleko na dom točno vsaki dan. Slovenci podpirajte slovensko podjetje. 1818 — West 22nd St. CHICAGO, ILL.

R. PAWLOSKI

Slovenski fotografist Se priporoča slovenskemu občinstvu v naklonjenost! 719 No. Chicago St. JOLIET, ILL.

KVALITETA — TOČNOST — POŠTENJE A F WARHANIČ

zanesljivi lekarnar — zaloga fotografiranih potrebščin. 2158 W. 22nd Str. vogal Leavitt ceste CHICAGO, ILL. (P 9—5.)

STANOVANJE

s štirimi prostornimi sobami, električna razsvetljava, cementirana klet in kopalna soba na 2600 W. 22nd Place, CHICAGO, ILL. poizve se istotam v drugem nadstropju zadej.

— Houston, Tex. — Mrs. N. L. Williams, učiteljica stara 28 let, je s svojim avtom je bila učiteljica na mestu zavezila na železniško progo, mrtva.

6. Nasvet za Božično darilo

ZLATA OVRATNA VERIŽICA Z

medaljonom, (Locket) v katerem je vdelana škapulirska svetinja. Krasen spomin za vsako žensko. Cena \$2.50.

Zlata verižica za h uri z obeskom s škapulirsko svetinjo, kar je posebno pripravno za moške mesto navadnega škapulirja. Cena \$2.50.

Lahko se kupi samo obesek, cena \$1.75.

NAROČILO POŠLJITE na: TVRDKA EDINOST, 1849 W. 22nd St., CHICAGO, ILL.

SOSED JE VPRAŠAL

Mrs. Tomšič več vprašanj o materijalu za kurjavo in njih cenah. Mrs. Tomšič je odgovorila: "Jaz mislim, da vi preveč poskušate s cenami od raznih podjetij. Kaj pa ti ali jaz vemo o B. T. U.? Ali moremo soditi teže, kakovost, ali pa verovati prodajalcu premoega? Pred dvema tednoma je znana Consumers Company napolnila z 8 tonami premoega mojo lopo za premoeg. Zgleda dobro kurivo — naredi so jako hitro in čisto delo. Jaz sem sedaj brez skrbi to zimo. Neka trvdka mi je ponudila 25c. ceneje tona, ali pa mislite, da radi \$2.00 bom šla v negotovost radi kakovosti, teže in postrežbe? O, ne!"

Vi lahko naročite kakršnokoli količino premoega od enega tona ali voza, ali več in dobili boste isto postrežbo, kakor bi ga naročili cel železniški voz. DO 9:00 P. M. lahko pokličete

Telefon: FRANKLIN 6400

Imamo 45 skladišč v Vaši bližini

PREMOG

Consumers Company

116 — lokalov FRED W. UPHAN, predsednik. Premog — Chicago Solvay Coke — Led — Stavbinski material.

NAZNANILO IN ZAHVALA

Dolžnost me veže, da se zahvalim vsem, ki so nam bili v tolažbo v boleznih in smrti, kakor tudi pri pogrebu moje najljubljene hčerke

Antonije Kalan

Pred vsem se najsrčneje zahvaljujem našemu preč. g. župniku Father Černetu in organistu Mikeku, ki sta preskrbela, da se je cela družina zbrala v trenutku njene smrti. Zahvaljujem se našim častitim sestram za tolažbo v njeni boleznih in udeležbi pri pogrebu. Lepa hvala društvu Kraljici Majnika za vso požrtvovalnost, ki so jo imele z mojo hčerko Antonijo; tudi vsem tistim, ki so s svojimi avtomobili pripomogli, da so se članice društva Kraljica Majnika vdeležile v tako lepem številu pogreba.

Priporočam svojo nepozabljeno hčerko Antonijo v molitev vsem članom in članicam K. S. K. J.

Mr. Valentin in Mary Kalan, stariši; Mary in Ana sestri; Valentin, brat.

Sheboygan, Wis. 26. novembra 1924.

JOLIETČANJE!

Ali veste, da se v naši trgovini vrši te dni velika razprodaja? Vsakovrstno pohištvo je sedaj naprodaj. Predvsem se pa Vam nudi izvanredna prilika in to samo še ta teden.

Pridite in oglejte si naše krasne karpete 9X12 Gold Seal Congoleum Art Rugs, ki so vredni navadno do \$20.00

Te dni samo \$14.95

Pridite gotovo v našo trgovino ta teden in oglejte si še druge bogate zaloge pohištva ki jih imamo na prodaj te dni.

VANCE-FITZGIBBONS FURNITURE CO.

314-316 Van Buren Street, JOLIET, ILL.

(P.—7.)

NAŠ STENSKI KOLEDAR ZA LETO 1925.

VSAK MESEC IMA SVOJO POSEBNO STRAN IN KRASNO NABOŽNO SLIKO. NAPIS JE JE TISKAN V SLOVENSKEM JEZIKU.

Te dni smo začeli razpošiljati naše stenske koledarje za leto 1925. Prejeli jih bodo vsi naši zastopniki in zastopnice, kateri jih bodo razdelili našim predplačnikom.

Koledar sta izdala skupaj oba lista "Amerikanski Slovenec Edinost" in "Ave Maria." To zato, ker povečini so naročniki eni in isti. Ako bi vsak zase izdala svoj lastni koledar bi izdala vsak kaj majhnega. Skupaj pa sta v stanu izdati večji in krasen koledar. Zato naročniki, ki imajo oba lista so opravičeni samo do enega koledarja, ker oba lista nosita nekaj stroškov koledarjev.

Do koledarja je opravičen vsak, ki ima predplačano naročnino ali, ki naročnino ponovi.

Za nenaročnike stane koledar s poštnino 40c. Za stari kraj je cena ista. Naročite ga svojim domačim v stari kraj!

Agitirajte za nove naročnike. Vsak nov naročnik dobi sedaj krasni stenski koledar!

UPRAVA A. S. & EDINOST IN AVE MARIA

1849 West 22nd Street,

Chicago, Ill.

PEGAM IN LAMBERGAR

POVEST.

Spisal Dr. Fr. Detela.

Vrnila sta se v sobo, in subprior ga je začel, v veliki zadregi, zahvaljevati za vse dobre, katere je bil prejel od njega. Gregor je osupnil, ker ni vedel, kaj da pomenja ta uvod. Oni pa mu je odkril svoj sklep, da ostavi Gornji grad, in ga prosil, da mu ohrani prijazen spomin. Ganjen mu je podal Gregor roko; a po vzroku ga ni vprašal, preverjen, da ga žene le hrepenenje po skupnem samostanskem življenju iz domovine. Obžaloval je, da izgubi takega svetovalca in prijatelja, in mu zagotavljal, da ne pozabi nikdar neprecenljivih uslug, katere mu je bil izkazal.

"A kako morete vendar Vi, gospod subprior," je pristavil, "na stara leta — Bog Vam jih daj čakati še mnogo — ostaviti svojo sestro!"

"Sestro?" je vprašal oni. "Ta pojde z menoj."
"Z Vami?" se je zavzel Gregor in nemirno mu je začelo tolči srce. "In Tajda?"

Pater se je nasmehnil tolikemu prostodušju: "Tajda seveda tudi."

"Kako je to možno!" je vzkliknil Gregor in prebledel. "A jaz moram, moram še govoriti z njo!"

Podal je brž še enkrat roko subpriorju, jecal nekaj o hvaležnosti, dobrotah, spominu, da ga je poslovil, in hitel k beli hišici ob potoku. Mati je bila sama doma. Vprašal je po Tajdi in zvedel, da je šla v gozdič nabirat mladega bršljana. Neljubo je bilo materi, da jo išče; saj je vedela, koliko težje ga bode pozabila hčerka, če govori še z njim; a ni si upala reči tega grajskemu poveljniku.

Gregor je hitro zavil po znani stezi in kmalu je zagledal Tajdo v cvetnatem logu. Od veselja in strahu mu je utripalo srce, ko je stopal po mehki trati. Ona pa je bila preveč zamišljena, da bi čula njegov korak. Neka tiha zavist se ji je budila v žalostnem srcu. Tod bode vodil Gregor mlado ženo. Z njim bode trgala pisane cvetlice, poslušala petje ptičev in šumljanje potočka in niti znala ne bode, kako je srečna. Zanj pa ni veselja več; spremljal jo bode po tujih krajih le grenak spomin. Zganila se je, ko jo je došel Gregor, in polila jo je živa rdečica, ko sta se spogledala.

"Torej gospodična Tajda res odhaja?" je dejal tiho Gregor.

"Saj gospod Gregor tudi odhaja," je dejala ona mirno.

"Jaz?" je strmel Gregor. "Kam pa jaz?"

Novakove želodčne kapljice

staro zanesljivo zdravilo, ki bi moralo biti pri vsaki družini vedno pri roki za:

BOLEČINE V ŽELODCU;
PROTI PLINOM (gasom);
PROTI KRČOM V ŽELODCU — CENA 35c.

Vsa Novakova zdravila so v rabi že 40 let.

JOHN NOVAK CO.
1900 S. Ashland Ave., Chicago, Ill.

MARKO MIHELIČ, zastopnik.

ZDRAVA ČISTA USTA — POTREBNA ZA ZDRAVJE

NEWYORŠKI ZOBOZDRAVNIK

Premakljivo in nepremakljivo umetno zobovje.

Zlate—gumijaste in aluminijaste plošče umetno narejene — nizke cene.

Zobe preiščem brezplačno. Zobe izrujem brez bolečin.

Phone: CANAL 1651
1958 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Vogal Robey ceste.

SEVEDA FOREST CITČANI

Vedo, da se kupi najboljšo vsakovrstno železnino, ki se jo potrebuje bodisi pri grajenju domov, garaž ali karnegakoli poslopja, kakor tudi najboljše raznotero pohištvo po najnižjih cenah pri znanem trgovcu

BENJ. EICHHOLZER
Trgovec z vsakovrstno železnino
527 — Main Street. Forest City, Pa. (T.)

"To pač veste sami."
"Jaz da bi kaj vedel? In zakaj bi Vam skrival?"
"Ne odidete li še danes na Kranjsko?"
"Danes! Na Kranjsko!" se je čudil čimdalje bolj Gregor. "In kdo Vam je to povedal? Niti ne upal bi se še podati na tako daljno pot. In po kaj bi hodil na Kranjsko?"
"Po kaj! To pač sami najbolje veste, je dejala ona in se obrnila, da odide. On pa jo je prijel za roko in jo držal:
"Ne pojdeto mi, dokler mi ne poveste, odkod da imate te čudne vesti, o katerih jaz sam ničesar ne vem."
"Ne greste li po nevesto?" se je obotavljala ona in pogledala stran.

"Kakšno nevesto?" je vzkliknil Gregor. "Moja nevesta ste Vi, Tajda, če me hočete za moža."

"Jaz?" je strmela Tajda, in hitreje ji je začelo biti srce.

"Da, Vi in nobena druga!" se je razvnel Gregor. "Od tistega dne, ko sem Vas videl prvič, ste moja izvoljenka Vi, in če me morete le količkaj ljubiti, bodite moja žena!"

BOŽIČ JE BLIZU!

Božični čas je čas spominov in darov. Na tisoče naših rojakov se bo tudi spomnilo svojcev v starem kraju ob tem času s primerno denarno pošiljativo.

Pri pošiljanju denarnih darov pa je ob tem času potrebno, da pridejo isti pravočasno v roke prejemnikov.

Naša banka je itak znana po svoji točnosti v pošiljanju denarja; za ta čas pa je storila še posebne ukrepe, da bodo njene pošiljatve tem hitreje in zanesljivejše dospele na svoje mesto.

Ker ima naša banka svoje direktne zveze s pošto in z zanesljivimi bankami v starem kraju, je v stanu dati pošiljateljcem denarja najboljšo postrežbo.

Hitrost, zanesljivost in cena vam vevajajo, da se pošlužite naše banke pri svojih denarnih pošiljativah, katere naslovite na slovensko banko

Zakrajsek & Česarek

70 — 9th Ave., New York, N. Y.
Med 15. in 16. cesto.

Dostavek: Tudi v slučaju, da ste namenjeni potovati v stari kraj za Božič, je v Vašem interesu, da se obrnete na nas!

SLOVENSKE GOSPODINJE

so prepričane, da dobijo pri meni najboljše, najčistejše in najcenejše — MESO IN GROCERIJU — istotako vse vrste druge sveže in prekajano meso, ter vse druge predmete, ki spadajo v področje mesarske in grocerijske obrti.

JOHN N. PASDERTZ

Cor. Center and Hutchins Street, JOLIET, ILL.
Chicago telefon 2917.

BODITE PREVIDNI

Predno kupite kako posestvo, se morate najprej prepričati, če je prosto dolgov. Pazite, da bo kupno pismo ali pooblastilo pravilno sestavljeno, ker bi v nasprotnem slučaju imeli poznejše sitnosti. Ne posodite denarja nikomur brez pravilne obveznice ali dolžnega pisma. Plačajte dolgove samo proti pravilnim pobotnicam. Napravite testament sedaj, ko ste zdravi, jutri bo mogoče prepozno. Poverite vse svoje notarske posle za Ameriko in stari kraj edinole izkušenemu notarju, ker samo na ta način bodo Vaše koristi zavarovane. V vsakem slučaju se pa obrnite najprej na

Anton Zbašnik

JAVNI NOTAR,
Room 206 Bakewell Building, PITTSBURGH, PA.
(Nasproti okrajne sodnije)

Za dobro pohištvo

SE obrnite vedno na staro poznano veletrgovino.

Ako hočete Vaše domove opremiti s trpežnim in dobrim ter lepim pohištvom, tedaj pojdite tja, kjer se tako pohištvo prodaja.

Ako hočete imeti v Vaši kuhinji dobro peč, dobro kuhinjsko posodo tedaj pojdite isto kupiti h

W. SZYMANSKI

VELETRGOVINA Z RAZLIČNIM POHIŠTVOM.
1907 BLUE ISLAND AVENUE, CHICAGO, ILL.

(Nadaljevanje s 1. strani.)

Orožnik — ubijalec.

V Sarajevu so te dni obsodili na leto dni zapora orožnika Tomo Soboto ker je tako pretepel neko Katarino Matučič, da je kmalo nato umrla. Žena omenjenega orožnika je tožila svojemu možu, da jo je Katarina začarala in da je vsled tega tako nesrečna. Ker ženska ni mogla tega zločina priznati, jo je orožnik vlekli v klet in tepel tako dolgo, da je umrla.

Pravoslavni se približujejo Vatikanu.

Rim. — Dne 25. t. m. je obiskalo 80 oseb pravoslavne veroizpovedanja sv. Očeta v Rimu. Sv. Oče jih je ljubeznivo sprejel in je omenil dobre katere je katoliška cerkev storila za trpeče ljudstvo v Rusiji. Ljudstvo pravoslavno v vzhodni Evropi si želi povratka h katoliški cerkvi.

Father Walsh, ameriški duhovnik, kateri je vobil razdeljevanje darov iz Amerike med ruske reveže je dejal, da mu je reklo več pravoslavni duhovnikov, da bi se radi vrnili h rimsko-katoliški veri.

ZANIMIV

nov roman "HAGARIN SIN" bomo začeli priobčevati v kratkem. Roman je posnet iz nemškega življenja, a je zelo zanimiv, ter obenem poučen. Berite ga takoj od začetka in opozorite na njega tudi svoje prijatelje in znance, da se na list naroče pravočasno in da bodo čitali lepi roman od kraja.

ZASTAVE

bandera, regalije in zlate znake za slovenska društva izdeluje najbolje in najceneje

EMIL BACHMAN.
2107 So. Hamlin Avenue, CHICAGO, ILL.

SLOVEČI UMETNIŠKI FOTOGRAFIST

Nemecsek
1439 W. 18th Street

IZDELUJE NAJBOLJŠE SLIKE!
SVU; POKLIC VRŠI ŽE 30-LETNO IZKUŠNJO!

ZASTOPNIKE

iščem v vsaki slovenski naselbini za prodajo KOMETA — ŽELODČNE KAPLJICE in razna druga zdravila o prostem času. Dobri zaslužek za jamčen. Kedor si hoče celi svoj čas posvetiti za to prodajo, mu je bodočnost zagotovljena.

Pišite po pojasnila na
JOHN NOVAK, COMPANY
1900 So. Ashland Ave. CHICAGO, ILL.

J. KOSMACH

1804 W. 22nd St Chicago, Ill. Rojakom se priporočam pri nakupu raznih **BARV, VARNIŠEV, ŽELEZ NINE, KLJUČAVNIC IN STEKLA** Najboljše delo, najnižje cene. Prevzamem barvanje hiš zu naj in znotraj, pokladan stenski papir.
Phone: Canal 0490.

JOSEPH PAVLAK

PRVI SLOVENSKI POGREBNIK IN EMBALMER V CHICAGO.

Na razpolago noč in dan. — Najboljši avtomobili za pogrebe, krste in ženitovanja. — Cene zmerne.

1814 — So. Throop Street, Chicago.

Phones: CANAL 5903 in 5666.

Eksplodzija "kotlička."

Los Angeles, Cal. — Od tukaj poročajo, da je nastala eksplozija žganjarskega kotla v neki hiši v kateri je izbruhnil vsled eksplozije ogenj in pognal stanovalce na cesto. Policija je zaplenila precejšno množino vina in žganja.

JAZ MARY ŠTALGER

CLEVELAND, O.

sem rabila Wahčičovo Alpentinkuro za lase, ker so mi strdašno odpadali tako, da bi bila vse zgubila, ako ne bi rabila Wahčičeve Alpentinkture, od katere so mi lasje takoj prenehali odpadati in dalje krásno in gosti rastle tako, da imam sedaj en jard in tri palce dolge lase, zakar se g. Wahčiču lepo zahvalim.

Imam pa še več drugih zdravil, katere bi morala imeti vsaka družina pri rokah v slučaju potrebe, kakov so moške, ženske in otročje. Za rane, opekline, kraste, grinte, bule, turrove, srbečo kožo, prahute na glavi, zoper sive lase, revmatizem, kostibol in trganje, kurja očesa, bradovice itd. Pišite takoj po cenik, ga pošljem zastonj.

JAKOB WAHČIČ

1434 — E. 92nd St. blizu SUPERIOR AVENUE CLEVELAND, OHIO.

JOLIETČANI POZOR!

Naznanjam rojakom in faranom fare sv. Jožefa, da imamo veliko zalogo knjig iz Knjigarne Edinost iz Chicago. Mašne knjige v slovenskem in angleškem jeziku in vsakovrstne nabožne in povestne knjige trdo in mehko vezane zelo po nizki ceni. Dobite me na mojem domu:

MARKO BLUTH,
512 — No. Broadway St. JOLIET, ILL.

Phone: Canal 4340.

VINKO ARBANAS
Edini slovenski cvetličar v Chicagi.

1320 W. 18th Street, CHICAGO, ILL.

Vence za pogrebe, šopke za neveste in vsa v to stroko spadajoča dela izvršujem točno. Po naročilu dostavljam na dom.

Cene zmerne. (T.)

SLOV. RESTAVRACIJA.

JOHN STAYER

Domača kuhinja in mehke pijače.

Za obisk se priporoča

Slovcem in Hrvatom

1900 W. 22nd St. CHICAGO, ILL.

LOUIS STRITAR

2018 WEST 21st PLACE CHICAGO, ILL.

Prevažna pohištva — premož — les — in vse kar spada v prevažalno obrt. Pokličite ga po telefonu!

Phone Roosevelt: 8221

Ali si že pridobil kakega novega naročnika tekom te kampanje?

GRDINA IN SINOVI.

PRVI SLOV. POGREBNI ZAVOD

1053 E. 62nd St. CLEVELAND, O.

Randolph 1881